

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ORGANIZACIONIH NAUKA

OPERACIONI MENADŽMENT
UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ORGANIZACIONIH NAUKA

SPIN '23

XIV SKUP PRIVREDNIKA I NAUČNIKA

DIGITALNI I ZELENI RAZVOJ PRIVREDE

ZBORNİK RADOVA

Beograd, 6 - 7. novembar
2023. godine

XIV Skup privrednika i naučnika

Univerzitet u Beogradu
Fakultet organizacionih nauka
Centar za operacioni menadžment

XIV Skup privrednika i naučnika SPIN'23
DIGITALNI I ZELENI RAZVOJ
6. - 7. novembar 2023., Beograd, Srbija

ZBORNİK RADOVA

SPIN
'23

XIV Skup privrednika i naučnika SPIN'23
DIGITALNI I ZELENI RAZVOJ PRIVREDE

ZBORNİK RADOVA

Urednici

prof. dr Nataša Petrović
doc. dr Marko Ćirović

Izdavač

Univerzitet u Beogradu - Fakultet organizacionih nauka, Jove Ilića 154, Beograd, Srbija
www.fon.bg.ac.rs

Tiraž

100 primeraka

Štampa

Birograf Comp d.o.o., Beograd

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.1:502.131.1(082)(0.034.2)
330.341.1(082)(0.034.2)
658.567.3(082)(0.034.2)
005(082)(0.034.2)

СКУП привредника и научника (14 ; 2023 ; Београд)

Digitalni i zeleni razvoj [Elektronski izvor] : zbornik radova / XIV Skup privrednika i naučnika SPIN'23, 6. - 7. novembar 2023., Beograd, Srbija ; [organizatori] Fakultet organizacionih nauka [u saradnji sa Privrednom komorom Srbije i Privrednom komorom Beograda] ; [urednici Nataša Petrović, Marko Ćirović]. - Beograd : Fakultet organizacionih nauka, 2023 (Beograd : Birograf Comp). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm : tekst, slika

Nasl. sa naslovne strane. - Tiraž 100. - Predgovor / urednici. - Bibliografija uz svaki rad. - Abstracts ; Apstrakti.

ISBN 978-86-7680-446-7

1. Петровић, Наташа, 1966- [уредник] [аутор додатног текста]
а) Привредни развој -- Одрживи развој -- Зборници б) Привреда -- Информациона технологија -- Зборници в) Циркуларна економија -- Зборници г) Менаџмент -- Зборници

COBISS.SR-ID 135065609

XIV Skup privrednika i naučnika

University of Belgrade
Faculty of Organizational Sciences
Centre of Operations Management

XIV Conference of Business and Science SPIN'23
DIGITAL AND GREEN ECONOMY DEVELOPMENT

November 6th – 7th, 2023, Belgrade, Serbia

PROCEEDINGS

SPIN
'23

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF ORGANIZATIONAL SCIENCES

OPERACIONI MENADŽMENT
UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ORGANIZACIONIH NAUKA

**XIV Conference of Business and Science SPIN'23
DIGITAL AND GREEN ECONOMY DEVELOPMENT**

PROCEEDINGS

Editors

Nataša Petrović, PhD, Full professor
Marko Ćirović, PhD, Assistant professor

Published by

University of Belgrade - Faculty of Organizational Sciences, Jove Ilića 154
Belgrade, Serbia
www.fon.bg.ac.rs

Circulation

100 copies

Print

Birograf Comp d.o.o., Belgrade

Programski odbor - Program board

dr Petrović Nataša, prof., FON, Beograd, predsednica
dr Anđelković Labrović Jelena, van. prof., FON, Beograd
dr Aničić Nenad, prof., FON, Beograd
dr Antić Slobodan, van. prof., FON, Beograd
dr Begičević Ređep Nina, prof., FOI, Varaždin, Hrvatska
dr Bogojević-Arsić Vesna, prof., FON, Beograd
dr Vasiljević Dragan, prof., FON, Beograd
dr Veljković Saša, prof, Ekonomski fakultet, Beograd
dr Danilović Miloš, van. prof., FON, Beograd
dr Delibašić Boris, prof., FON, Beograd
dr Despotović-Zrakić Marijana, prof., FON, Beograd
dr Drezgic Saša, prof, Ekonomski fakultet, Rijeka, Hrvatska
dr Đorđević Milutinović Lena, van.prof., FON, Beograd
dr Ilić Bojan, prof., FON, Beograd
dr Jaško Ondrej, prof., FON, Beograd
dr Jeremić Veljko, prof., FON, Beograd
Jovanović Svetlana, FON, Beograd
dr Jovović Aleksandar, prof., Mašinski fakultet, Beograd
dr Kalagasidis Krušić Melina, prof., Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd
dr Kljajić Borštnar Mirjana, prof., Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
dr Knežević-Jugović Zorica, prof., Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd
dr Kapo Amra, van. prof., Ekonomski fakultet, Sarajevo
dr Kovačević Ivana, van. prof., FON, Beograd
dr Kovačić Mirjana, prof., Pomorski fakultet, Rijeka, Hrvatska
dr Komazec, Stefan, doc., FON, Beograd
dr Kostić-Stanković Milica, prof., FON, Beograd
dr Kuzmanović Marija, prof., FON, Beograd
dr Lazarević Saša, prof., FON, Beograd
dr Lazović Vujica, prof., Ekonomski fakultet, Podgorica
dr Lečić-Cvetković Danica, prof., FON, Beograd
dr Lišec Andrej, van. prof., Fakulteta za logistiko, Celje, Slovenija
dr Luković Ivan, prof., FON, Beograd
dr Makajić-Nikolić Dragana, prof., FON, Beograd
dr Marinković Sanja, van. prof., FON, Beograd
dr Martić Milan, prof., FON, Beograd
dr Milanović Dragan, prof., Mašinski fakultet, Beograd
dr Najman Boris, van. prof., University Paris East Cr (UPEC), Pariz, Francuska
dr Obradović Vladimir, prof., FON, Beograd
dr Oljača Snežana, prof. Poljoprivredni fakultet, Beograd
dr Petković Jasna, van. prof., FON, Beograd
dr Petrović Dejan, prof., FON, Beograd
dr Podbregar Iztok, prof., Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
Radlovački Sanja, Biznis kluba UAE i Srbije
dr Raković Lazar, van. prof., Ekonomski fakultet, Subotica

Digitalni i zeleni razvoj privrede

---

dr Simeunović Barbara, van. prof., FON, Beograd
dr Simić Dejan, prof., FON, Beograd
dr Slović Dragoslav, prof., FON, Beograd
dr Stojanović Dragana, van. prof., FON, Beograd
dr Stošić Biljana, prof., FON, Beograd
dr Tomašević Ivan, van. prof., FON, Beograd
dr Filipović Jovan, prof., FON, Beograd
dr Čičak Josip, doc., Ekonomski fakultet, Rijeka, Hrvatska
dr Čudanov Mladen, prof., FON, Beograd
Džagić Vidosava, Privredna komora Beograda
dr Šprajc Polona, prof., Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
dr Štavljanin Velimir, prof., FON, Beograd
Zlatić Šutić Daniela, pomoćnik direktora, Zavod za intelektualnu svojinu RS, Beograd

Počasni članovi Programskog odbora - Honorary members of Program board

prof. dr Radojević Zoran, FON

prof. dr Kostić Konstantin, FON

Organizacioni odbor - Organizational board

dr Ćirović Marko, FON, Beograd, predsednik
Rakićević Jovana, FON, Beograd, sekretar
Anđelić Ognjen, FON, Beograd
dr Cvetić Biljana, doc., FON, Beograd
Đorđević Anđela, FON, Beograd
Ivančević Sonja, FON, Beograd
Jovanović Ivona, FON, Beograd
dr Jovanović Milica, doc., FON, Beograd
Koroševski Aleksandar, FON, Beograd
Kužet Filip, FON, Beograd
mr Markovski Dejan, FON, Beograd
dr Milutinović Radul, doc., FON, Beograd
Pepić Marko, FON, Beograd
Radaković Jelena Andreja, FON, Beograd
Rajković Teodora, FON, Beograd
dr Rakićević Zoran, doc., FON, Beograd

PREDGOVOR

SPIN je naučni i stručni skup koji još od 2003. godine organizuje Centar za operacioni menadžment Univerziteta u Beogradu – Fakulteta organizacionih nauka, u saradnji sa Privrednom komorom Srbije i Privrednom komorom Beograda. Ove godine skup je posvećen mogućnostima razvoja privrede zasnovanim na savremenim digitalnim rešenjima, kao i na zelenom razvoju kao jedinom mogućem i odgovornom razvoju koji omogućava održivo upravljanje prirodnim dobrima, bez narušavanja tananog ekosistemskog ekvilibrijuma na kojem se zasniva i naše samo ljudsko bitisanje i blagostanje.

XIV SPIN pod nazivom „Digitalni i zeleni razvoj privrede“ zabeležio je preko 100 naučnih radova i gostujućih predavanja, što čini rekordni broj radova na SPIN-u. Ovome treba dodati da je u njihovom pisanju, učestvovalo 295 autora i preko 30 institucija iz sedam zemalja – Srbije, Severne Makedonije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Velike Britanije i Grčke.

Tema ove konferencije nije bila samo skup izabranih i aktuelnih reči; ona je poziv na akciju, poziv na transformaciju i poziv da se napravi razlika i neophodna promena.

Zato skup podrazumeva razmatranje ključnih tema, istraživanje novih koncepata, otkrivanje rešenja, postavljanje temelja za promene i sejanje semena napretka koje će povezati akademiju i privredu.

Svako od prisutnih, bilo da je bio govornik, panelista, učesnik ili gost doprineo je skupu kroz svoju jedinstvenu perspektivu i stručnost, obogaćujući ovu konferenciju kroz prezentaciju rezultata naučno-istraživačkih radova, učešća u panel diskusijama i prikaza primera dobre poslovne prakse. Na ovaj način struka i akademija su doprineli odgovornom i neophodnom digitalnom i zelenom razvoju kako srpske privrede, tako i privrede regiona.

U Zborniku radova XIV Skupa privrednika i naučnika SPIN'23 su radovi koji su recenzirani i prihvaćeni za izlaganje na Skupu, a raspoređeni su u sledeće tematske oblasti:

- Cirkularna i bioekonomija
- Ekološki menadžment i zelena tranzicija
- Finansijski menadžment, revizija i računovodstvo
- Informacioni sistemi preduzeća
- Interdisciplinarni projekti kao nosilac razvoja privrede
- Kvantitativne metode u operacionom menadžmentu
- Lin i kaizen menadžment

Digitalni i zeleni razvoj privrede

- Menadžment kvaliteta i standardizacija
- Menadžment tehnologije i održivi razvoj
- Organizaciono restrukturiranje i upravljanje promenama
- Primena veštačke inteligencije u poslovanju
- Upravljanje inovacijama
- Upravljanje ljudskim resursima
- Upravljanje logistikom i lancima snabdevanja
- Upravljanje marketingom i komunikacijama
- Upravljanje poslovnim procesima
- Upravljanje proizvodnjom i uslugama
- Upravljanje projektima

Zbornik radova sadrži i radove plenarnih i uvodnih predavača XIV Skupa privrednika i naučnika SPIN'23, kojima se posebno zahvaljujemo za učešće na Skupu.

Beograd, 6. novembar 2023.

Urednici:

prof. dr Nataša Petrović
predsednica Programskog odbora

doc. dr Marko Ćirović
predsednik Organizacionog odbora

FOREWORD

SPIN is a scientific and professional gathering organized since 2003 by the Center for Operational Management of the University of Belgrade - Faculty of Organizational Sciences, in cooperation with the Chamber of Commerce of Serbia and the Chamber of Commerce of Belgrade. This year, the conference is dedicated to the possibilities of economic development based on modern digital solutions, as well as green development as the only possible and responsible development that enables sustainable management of natural resources, without disrupting the delicate ecosystem equilibrium on which our very human existence and well-being is based.

XIV SPIN titled "Digital and Green Economic Development" recorded over 100 scientific papers and guest lectures, which is a record number of papers at SPIN. It should be added that 295 authors and over 30 institutions from seven countries – The Republic of Serbia, North Macedonia, Croatia, Bosnia and Herzegovina, Slovenia, Great Britain and Greece - participated in the conference.

The theme of this conference was not only a collection of selected and current words; it is a call to action, a call to transformation and a call to make a difference and necessary change.

That's why the conference involved discussing key topics, researching new concepts, discovering solutions, laying the foundations for change and sowing the seeds of progress that will connect academia and the economy.

Each of those that participated, whether they were a speaker, panelist, participant or guest, contributed to the conference through their unique perspective and expertise, enriching this event through the presentation of the results of scientific research works, participation in panel discussions and presentation of examples of good business practice. In this way, the profession and the academy have contributed to the responsible and necessary digital and green development of both the Serbian economy and the economy of the region.

In the Proceedings of the XIV Business and Science Conference SPIN'23, there are papers that were reviewed and accepted for presentation at the conference, and they are distributed in the following thematic areas:

- Circular and bioeconomy
- Environmental management and green transition
- Financial management, audit and accounting
- Company information systems
- Interdisciplinary projects as a carrier of economic development
- Quantitative methods in operational management

Digitalni i zeleni razvoj privrede

- Lin and kaizen management
- Quality management and standardization
- Technology management and sustainable development
- Organizational restructuring and change management
- Application of artificial intelligence in business
- Innovation management
- Management Human Resources
- Logistics and Supply Chain Management
- Marketing and Communications Management
- Business Process Management
- Production and Service Management
- Project Management

The collection of papers also contains the papers of the plenary and introductory lecturers of the XIV Business and Science Conference SPIN'23, to whom we would like to thank for their participation in the Meeting.

Belgrade, November 6th, 2023.

Editors:

Nataša Petrović PhD, Full professor
President of the Program Board

Marko Ćirović PhD, Assistant professor
President of the Organizational Board

ZAHVALNICA

Centar za operacioni menadžment Fakulteta organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu se zahvaljuje sledećim institucijama, kompanijama i pojedincima koji su podržali realizaciju XIV Skupa privrednika i naučnika SPIN'23:

Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

kompaniji Elixir Fondacija

kompaniji Pet Mil d.o.o.

kompaniji Vetroelektrane Balkana d.o.o.

kompaniji Resilux Adriatic d.o.o.

kompaniji Jaffa Crvenka

kompaniji Knjaz Miloš

kompaniji BioHub

kompaniji Nescaffe

LiMenka

svim učesnicima i volonterima

ACKNOWLEDGMENTS

Operations management centre of Faculty of Organizational Sciences, University of Belgrade expresses gratitude to the following institutions, companies and individuals that gave support to the realization of the XIV Business and Science Conference SPIN'23:

Ministry of Education, Science, and Technological Development of the Republic of Serbia

company Elixir Fondacija

company Pet Mil d.o.o.

company Vetroelektrane Balkana d.o.o.

company Resilux Adriatic d.o.o.

company Jaffa Crvenka

company Knjaz Miloš

company BioHub

company Nescaffe

LiMenka

all the participants and volunteers

SADRŽAJ

PLENARNA PREDAVANJA

THE NEUROSCIENCE OF COMMUNICATING SUSTAINABILITY <i>Nikolaos Dimitriadis</i>	2
FOSTERING DIGITAL EQUITY: AN EXPLORATION OF PUBLIC INTEREST TECHNOLOGY <i>Saša Drezgić</i>	3
EXPORT, EXPORT DIVERSIFICATION AND EXPORT COMPOSITION OF WESTERN BALKAN COUNTRIES: FUTURE PERSPECTIVES AND POLICY RECOMMENDATIONS <i>Darko Lazarov, Branko Azeski</i>	4
VEŠTAČKA INTELIGENCIJA I BIHEVIORALNA EKONOMIJA KAO ODGOVOR NA IZAZOVE ODRŽIVOG RAZVOJA <i>Sanja Radlovački</i>	5

UVODNA PREDAVANJA

ULOGA MES-A ZA PODRŠKU U IMPLEMENTACIJI PRAKSI CIRKULARNE EKONOMIJE THE ROLE OF MES IN SUPPORTING THE IMPLEMENTATION OF CIRCULAR ECONOMY PRACTICES <i>Slobodan Antić</i>	7
SHADOW IT U ERI DIGITALIZACIJE DIGITAL ERA: WHAT WE DO IN THE SHADOWS <i>Lena Đorđević Milutinović</i>	16
STUDIJA SLUČAJA DIGITALIZACIJE NACIONALNOG TESTIRANJA: UPRAVLJANJE ORGANIZACIONIM IZAZOVIMA CASE STUDY OF NATIONAL TESTING DIGITALIZATION: MANAGING ORGANIZATIONAL CHALLENGES <i>Miloš Jevtić</i>	26
METODE ISTRAŽIVANJA ODRŽIVOG UPRAVLJANJA LJUDSKIM RESURSIMA U ERI DIGITALIZACIJE	35

RESEARCH METHODS FOR SUSTAINABLE HRM IN THE ERA OF DIGITALIZATION <i>Ivana Kovačević</i>	
MENADŽMENT TEHNOLOGIJE I ODRŽIVI RAZVOJ TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT <i>Jasna Petković</i>	43
EFFECT OF AIR POLLUTED WITH PARTICULATE MATTER (PM) ON CARDIOVASCULAR DISEASES UTICAJ VAZDUHA ZAGAĐENOG ČESTICAMA (PM) NA KARDIOVASKULARNE BOLESTI <i>Marjan Senegačnik</i>	52
ZELENI RAZVOJ INDUSTRIJSKOG INŽENJERSTVA GREEN DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL ENGINEERING <i>Barbara Simeunović</i>	63

PROGRAMSKE OBLASTI

Cirkularna i bioekonomija

ZNAČAJ EFIKASNOG POSLOVANJA KOMPANIJA KOJE PRUŽAJU ENERGETSKE USLUGE THE IMPORTANCE OF EFFICIENT BUSINESS OF ENERGY SERVICE COMPANIES <i>Nemanja Backović, Bojan Ilić</i>	75
CIRKULARNA EKONOMIJA: KONCEPT, EU INICIJATIVE I PERSPEKTIVE SRBIJE CIRCULAR ECONOMY: CONCEPT, EU INITIATIVES AND PERSPECTIVES OF SERBIA <i>Nenad Branković</i>	83
POTENCIJAL CIRKULARNE EKONOMIJE ZA SMANJENJE EKOLOŠKIH PROMENA I ODRŽIVOST POTENTIAL OF CIRCULAR ECONOMY FOR REDUCING OF ENVIRONMENTAL CHANGES & SUSTAINABILITY <i>Nenad Branković</i>	92

SOJINE LJUSKE: JEFTIN I SVESTRANI NUSPROIZVOD INDUSTRIJE SOY HULLS: INEXPENSIVE AND VERSATILE INDUSTRY BY- PRODUCT <i>Ivana Gazikalović, Sonja Jakovetić Tanasković, Jelena Mijalković, Nataša Šekuljica, Nevena Luković, Zorica Knežević-Jugović</i>	101
LIST KAO ALTERNATIVNI IZVOR PROTEINA - KA CIRKULARNOJ BIOEKONOMIJI LEAF AS AN ALTERNATIVE PROTEIN SOURCE - TOWARD CIRCULAR BIOECONOMY <i>Sonja Jakovetić Tanasković, Nataša Šekuljica, Jelena Mijalković, Ivana Gazikalović, Nevena Luković, Zorica Knežević-Jugović</i>	109
ULOGA I ZNAČAJ LOGISTIKE U OKVIRU MODELA CIRKULARNE EKONOMIJE THE ROLE AND IMPORTANCE OF LOGISTICS IN THE FRAMEWORK OF THE CIRCULAR ECONOMY <i>Tijana Milanović</i>	118
MAPPING THE CIRCULAR ECONOMY LANDSCAPE: A BIBLIOMETRIC ODYSSEY MAPIRANJE OBLASTI CIRKULARNE EKONOMIJE: BIBLIOMETRIJSKA ODISEJA <i>Nataša Petrović, Flavio Pinheiro Martins, Aleksandar Jovović</i>	125
POTENCIJALI I SLABOSTI SRPSKE TEKSTILNE INDUSTRIJE SA PRIMENOM CIRKULARNE EKONOMIJE PO UZORU NA EVROPSKU UNIJU THE OPPORTUNITIES AND WEAKNESSES OF SERBIAN TEXTILE INDUSTRY BASED ON THE CIRKULAR ECONOMY APPROACH OF THE EUROPEAN UNION <i>Olga Radovanović</i>	134
ISTRAŽIVANJE VEŠTINA ZA TRANSFORMACIJU KA ZELENOJ PRIVREDI EXPLORING SKILLS FOR TRANSFORMATION TOWARDS A GREEN ECONOMY <i>Milan Veselinov, Vojislav Vučićević</i>	144

ODREĐIVANJE CENE EMISIJE UGLJENIKA U ZEMLJAMA ZAPADNOG BALKANA CARBON PRICING IN THE WESTERN BALKANS COUNTRIES <i>Aleksandar Vićentijević, Sandra Jednak, Miloš Parežanin, Dragana Kragulj</i>	153
---	-----

Ekološki menadžment i zelena tranzicija

UPRAVLJANJE OTPADOM U HUMANITARNIM OPERACIJAMA: PREGLED LITERATURE WASTE MANAGEMENT IN HUMANITARIAN OPERATIONS: A REVIEW ARTICLE <i>Marina Bosiljčić</i>	162
VLAŽNA STANIŠTA ADA HUJE I MOGUĆNOSTI NJIHOVE EKOLOŠKE REVITALIZACIJE WET HABITATS OF ADA HUJA AND THE POSSIBILITIES OF THEIR ECOLOGICAL REVITALIZATION <i>Irena Čonić, Marko Ćirović</i>	169
ODRŽIVI DATA CENTRI: EKOLOŠKI ORIJENTISANI PRISTUPI U UPRAVLJANJU IT INFRASTRUKTUROM SUSTAINABLE DATA CENTERS: ECO-FRIENDLY APPROACHES IN IT INFRASTRUCTURE <i>Boris Jovanović, Teodora Aćimović, Minja Marinović, Nikola Cvetković</i>	177
UPRAVLJANJE OTPADOM U INDUSTRIJI PROIZVODNJE PLASTIKE WASTE MANAGEMENT IN THE PLASTICS MANUFACTURING INDUSTRY <i>Ana Kalanj, Marko Ćirović</i>	184
IZAZOVI I UTJECAJI DRUŠTVENIH INOVACIJA NA ZELENI RAZVOJ GRADOVA CHALLENGES AND IMPACTS OF SOCIAL INNOVATIONS ON THE GREEN DEVELOPMENT OF CITIES <i>Mirjana Kovačić, Nataša Petrović, Ana Perić Hadžić</i>	193
UPOTREBA SOLARNIH PANELA U SMANJENJU KARBONSKOG OTISKA USING SOLAR PANELS TO REDUCE CARBON FOOTPRINT <i>Stefan Lazin, Marko Ćirović</i>	202

Digitalni i zeleni razvoj privrede

PAMETNI GRADOVI I ZELENA EKONOMIJA – PRIMJER GRADA RIJEKA SMART CITIES AND GREEN ECONOMY – THE EXAMPLE OF THE RIJEKA CITY <i>Lana Maček, Josip Čičak, Saša Drezgic</i>	210
PERCEPCIJA POTROŠAČA O ZELENOM MARKETINGU: STUDIJA SLUČAJA GENERACIJA “Z” CONSUMER PERCEPTION OF GREEN MARKETING: A CASE STUDY OF GENERATION “Z” <i>Dušan Mančić</i>	219
CORPORATE ENVIRONMENTAL AWARENESS LEVEL IN SERBIAN HEALTHCARE SYSTEM NIVO KORPORATIVNE EKOLOŠKE SVESTI U ZDRAVSTVENOM SISTEMU SRBIJE <i>Tanja Milić, Dragica Milić</i>	228
ANGAŽOVANJE VOJSKE U PRIRODNIM KATASTROFAMA MILITARY ENGAGEMENT IN NATURAL DISASTERS <i>Aleksandar Petrović</i>	237
EKOLOŠKA ODRŽIVOST I UNIVERZITET: STUDIJA SLUČAJA „FAZON“ ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY AND UNIVERISTY: A CASE STUDY “FAZON” <i>Jelena Andreja Radaković, Nemanja Milenković, Aleksandar Đoković, Katarina Poparić, Tijana Milonjić</i>	245
MOGUĆNOSTI IMPLEMENTACIJE TEHNOLOGIJA U INICIJATIVI NET ZERO TECHNOLOGY IMPLEMENTATION POSSIBILITIES IN THE NET ZERO INITIATIVE <i>Katarina Rafa, Jasna Petković</i>	253
EKOLOŠKI ASPEKTI PROJEKTOG FINANSIRANJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE ENVIRONMENTAL ASPECTS OF PROJECT FINANCING OF RENEWABLE ENERGY SOURCES <i>Željko Spasenić, Dragana Makajić-Nikolić</i>	261

PREMA ZELENOJ PROMENI: RODNA RAVNOPRAVNOST NIJE SAMO IGRA BROJEVA 268
TOWARDS THE GREEN SHIFT: GENDER EQUALITY ISN'T JUST A NUMBERS GAME
Danilo Veličkov, Jelena Andreja Radaković, Katarina Velemir

ISPITIVANJE NIVOA EKOLOŠKE SVESTI KOD STANOVNIKA KRUŠEVCA 276
EXAMINATION OF THE LEVEL OF ENVIRONMENTAL AWARENESS AMONG THE RESIDENTS OF KRUŠEVAC
Milan Zajić, Aleksandar Višnjić, Tamara Jovanović, Dragan Bogdanović

Finansijski menadžment, revizija i računovodstvo

NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE U FUNKCIJI EKOLOŠKE ODRŽIVOSTI 287
NON-FINANCIAL REPORTING IN A FUNCTION OF ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY
Veljko Dmitrović, Miroslav Čavlin, Nemanja Jakovljević

ZELENI INTELEKTUALNI KAPITAL I RAČUNOVODSTVO ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE 296
GREEN INTELLECTUAL CAPITAL AND ENVIRONMENTAL ACCOUNTING
Marko Milašinović, Stefan Milojević, Snežana Knežević, Malči Grivec

KARBONSKO RAČUNOVODSTVO I CIRKULARNA EKONOMIJA 305
CARBON ACCOUNTING AND CIRCULAR ECONOMY
Kosana Vićentijević, Nataša Simeunović

Informacioni sistemi preduzeća

PRIMENA REAKTIVNOG PROGRAMIRANJA KORIŠĆENJEM RXJAVA BIBLIOTEKE U RAZVOJU SOFTVERA ZA PRIVREDU 315
APPLICATION OF REACTIVE PROGRAMMING USING THE RXJAVA LIBRARY IN THE DEVELOPMENT OF SOFTWARE FOR THE ECONOMY
Milica Bačić, Ilija Antović, Siniša Vlajić

GENERISANJE ŠTAMPANE DOKUMENTACIJE U MODULU ZA POLISE OSIGURANJA SAP SISTEMA GENERATION OF PRINTED DOCUMENTATION IN THE INSURANCE POLICIES MODULE OF THE SAP SYSTEM <i>Katarina Cekić, Nemanja Tucović, Ognjen Pantelić, Milan Resimić, Aleksandra Mitrović</i>	325
PRIMER ODRŽIVE SOFTVERSKE STRUKTURE KORIŠĆENJEM ABSTRACT FACTORY PATERNA EXAMPLE OF SUSTAINABLE SOFTWARE STRUCTURE USING ABSTRACT FACTORY PATTERN <i>Ana Korunović, Siniša Vlajić</i>	335
SOFTVERSKI SISTEM PRIJAVE KONFERENCIJA RAZVIJEN BUILDER PATERNOM SOFTWARE CONFERENCE REGISTRATION SYSTEM DEVELOPED USING THE BUILDER PATTERN <i>Dragica Ljubisavljević, Siniša Vlajić</i>	343
PRIMENA BLOCKCHAIN TEHNOLOGIJE ZA VERIFIKACIJU FAKULTETSKIH DIPLOMA APPLICATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY FOR VERIFYING COLLEGE DIPLOMAS <i>Dušan Mitrović, Dejan Simić</i>	352
PRETNJE I BEZBEDNOST U IOT-U: PREGLED LITERATURE THREATS AND SECURITY IN IOT: AN OVERVIEW <i>Maja Miljanić, Bojan Jovanović</i>	360
CHATGPT KAO STUDENTSKI POMOĆNIK U PROGRAMIRANJU CHATGPT AS A STUDENT SUPPORT TOOL IN PROGRAMMING <i>Jelica Stanojević, Miroslav Minović, Miloš Milovanović, Dejan Simić</i>	370

Interdisciplinarni projekti kao nosilac razvoja privrede

KONCEPT PREDIKTIVNOG ODRŽAVANJA 4.0(5.0): DEFINISANJE DIJAGNOSTIČKOG CENTRA THE CONCEPT OF PREDICTIVE MAINTENANCE 4.0(5.0): DEFINING THE DIAGNOSTIC CENTER <i>Predrag Jovančić, Aleksandar Madžarević, Stevan Đenadić, Filip Miletić, Miroslav Crnogorac</i>	379
--	-----

UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U ERI VEŠTAČKE INTELIGENCIJE: NOVI HORIZONTI EFIKASNOSTI PROJECT MANAGEMENT IN THE ERA OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: NEW HORIZONS OF EFFICIENCY <i>Sara Stojiljković, Vladimir Obradović, Vladana Stepanović</i>	388
--	-----

INTERDISCIPLINARNI PRISTUP MENADŽMENTU INTERDISCIPLINARY APPROACH TO MANAGEMENT <i>Marija Todorović, Vladimir Obradović, Sara Stojiljković</i>	396
--	-----

ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROJEKTIMA: KAKO PREMOSTITI JAZ OD STRATEŠKOG DO OPERATIVNOG NIVOA? SUSTAINABLE PROJECT MANAGEMENT: HOW TO BRIDGE THE GAP FROM STRATEGY TO OPERATIONS? <i>Danijela Toljaga-Nikolić, Marija Todorović, Vladana Stepanović</i>	403
--	-----

Kvantitativne metode u operacionom menadžmentu

SPC – RAPS MODEL ZA PODRŠKU U ODLUČIVANJU: IZBOR UTOVARNO – TRANSPORTNE OPREME SPC – RAPS DECISION SUPPORT MODEL: SELECTION OF LHD EQUIPMENT <i>Miloš Gligorić, Saša Jovanović, Katarina Urošević, Zoran Gligorić, Dževdet Halilović</i>	412
--	-----

PROCENA RIZIKA U NUKLEARNOJ INDUSTRIJI RISK ASSESSMENT IN THE NUCLEAR INDUSTRY <i>Ana Milićević, Dragana Makajić-Nikolić</i>	420
--	-----

PROCENA LOKACIJA OBJEKATA ZA ODBRANU OD POPLAVA PRIMENOM FUZZY SKUPOVA I OPA ALGORITMA ASSESSMENT OF FLOOD DEFENSE OBJECT LOCATIONS USING FUZZY SETS AND OPA ALGORITHM <i>Dragan Pamučar, Nataša Petrović, Darko Božanić, Jelena Andreja Radaković</i>	429
--	-----

Lin i kaizen menadžment

UTICAJ ELIMINISANJA LIN RASIPANJA NA ZELENA RASIPANJA EFFECT OF LEAN WASTE ELIMINATION ON GREEN WASTE <i>Milena Gatić, Barbara Simeunović, Ivona Jovanović</i>	440
--	-----

Digitalni i zeleni razvoj privrede

PRIMENA LIN ŠEST SIGMA PRISTUPA U GRAĐEVINARSTVU APPLICATION OF LEAN SIX SIGMA APPROACH IN CONSTRUCTION <i>Milica Jačović, Dragana Stojanović, Ivan Tomašević</i>	449
PRIMENA GEMBA KAIZEN PRISTUPA U INDUSTRIJI PRERADE BAKRA APPLICATION OF GEMBA KAIZEN APPROACH IN COPPER MILL <i>Milica Lazić, Dragana Stojanović</i>	458
LIN PRISTUP U FINANSIJSKOM IZVEŠTAVANJU LEAN APPROACH IN FINANCIAL REPORTING <i>Anja Stanković, Dragana Stojanović, Dragoslav Slović</i>	467
KORACI U IMPLEMENTACIJI LEAN METODOLOGIJE STEPS IN THE IMPLEMENTATION OF LEAN METHODOLOGY <i>Daria Vidović, Nemanja Sremčev, Bojan Jerinić</i>	475

Menadžment kvaliteta i standardizacija

INFRASTRUKTURA KVALITETA ZA CIRKULARNU EKONOMIJU QUALITY INFRASTRUCTURE FOR THE CIRCULAR ECONOMY <i>Sara Dimitrijević, Jovan Filipović, Jelena Ruso</i>	485
STANDARDI I MODELI OBEZBEĐIVANJA KVALITETA U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI STANDARDS AND MODELS OF QUALITY ASSURANCE IN THE FOOD INDUSTRY <i>Milena Tokić, Mladen Đurić</i>	495
SPECIFIČNOSTI STANDARDIZACIJE U MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA SPECIFICITIES OF STANDARDISATION IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES <i>Biljana Tošić, Ivana Mijatović</i>	503

Menadžment tehnologije i održivi razvoj

POTENCIJAL ODRŽIVOG RAZVOJA U GRADOVIMA POTENTIAL OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN CITIES <i>Stefan Mosurović, Sanja Marinković</i>	513
--	-----

DIGITALNA TRANSFORMACIJA POLJOPRIVREDE: ULOGA DRŽAVE U RAZVOJU AGTECH EKOSISTEMA REPUBLIKE SRBIJE DIGITAL TRANSFORMATION OF AGRICULTURE: THE ROLE OF GOVERNMENT IN SERBIAN AGTECH ECOSYSTEM DEVELOPMENT <i>Jovana Rakičević, Miloš Pajić, Vladimir Radovanović, Nemanja Milanović</i>	521
---	-----

ODRŽIVI RAZVOJ I JAVNO ZDRAVLJE SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND PUBLIC HEALTH <i>Kristina Seke, Verica Jovanović</i>	530
--	-----

Organizaciono restrukturiranje i upravljanje promenama

PROMENE U PROCESU OBRAZOVANJA KROZ DIGITALNI OBRAZOVNI SADRŽAJ - ANALIZA ZADOVOLJSTVA POLAZNIKA I RAZLIKA MEĐU POLOVIMA CHANGES IN EDUCATION PROCESS THROUGH DIGITAL EDUCATION CONTENT – SATISFACTION ANALYSIS AND DIFFERENCES BETWEEN GENDERS <i>Đorđe Aleksandrović, Mladen Čudanov</i>	539
---	-----

ORGANIZACIONI ASPEKTI DIGITALNE TRANSFORMACIJE ORGANIZATIONAL ASPECTS OF DIGITAL TRANSFORMATION <i>Jovan Krivokapić, Miloš Milosavljević, Željko Spasenić</i>	547
---	-----

Primena veštačke inteligencije u poslovanju

INTEGRACIJA DUBOKOG UČENJA U KLASIFIKACIJI DINAMOGRAMA INTEGRATION OF DEEP LEARNING DYNAMOGRAPH CLASSIFICATION <i>Miloš Bijanić, Bojan Martinović, Andrija Petrović, Boris Delibasić</i>	556
--	-----

MODELOVANJE STOPE KORIŠĆENJA DELJENOG SMEŠTAJA PRIMENOM EKONOMETRIJSKIH METODA MODELING USAGE RATE OF SHARED ACCOMMODATION USING ECONOMETRIC METHODS <i>Nikola Drinjak, Milica Maričić, Marina Ignjatović</i>	564
---	-----

Digitalni i zeleni razvoj privrede

A DATA WAREHOUSE SYSTEM FOR AN ANALYSIS OF UNEMPLOYMENT RATE IN THE REPUBLIC OF SERBIA <i>Marija Đukić, Ivan Luković</i>	572
PRIMENA CHATGPT-A U SAVREMENOM ORGANIZACIONOM DIZAJNU APPLICATION OF CHATGPT IN MODERN ORGANIZATIONAL DESIGN <i>Andrea Filipović</i>	581
ISTRAŽIVANJE ISKUSTAVA KORISNIKA DELJENE VOŽNJE U REPUBLICI SRBIJI EXPLORING USER EXPERIENCES OF RIDE-SHARING IN THE REPUBLIC OF SERBIA <i>Teodora Golubović, Milica Maričić, Veljko Jeremić</i>	590
PREDVIĐANJE MALOPRODAJE KORIŠĆENJEM NEURAL PROPHET MODELA RETAIL SALES FORECASTING USING NEURAL PROPHET MODEL <i>Anđela Milisavljević, Ana Poledica</i>	599
UTICAJ DIGITALIZACIJE NA RAZVOJ MENADŽMENTA SPECIJALNIH DOGAĐAJA THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF EVENT MANAGEMENT <i>Marija Vasović</i>	606
CHAT GPT - IZAZOV SAVREMENOG POSLOVANJA CHAT GPT - THE CHALLENGE OF MODERN BUSINESS <i>Dragana Vukmirović, Dejana Kresović, Aleksandar Krstić, Uroš Milićević</i>	614

FUNKCIJA PROMPT INŽENJERINGA U GENERATIVNOJ VEŠTAČKOJ INTELIGENCIJI FUNCTION OF PROMPT ENGINEERING IN GENERATIVE ARTIFICIAL INTELLIGENCE <i>Dragan Vukmirović, Dejana Kresović, Aleksandar Krstić, Uroš Milićević</i>	622
---	-----

Upravljanje inovacijama

MEMORABLE EXPERIENCES: BUILDING LOYAL VISITORS TO CULTURAL INSTITUTIONS NEZABORAVNA ISKUSTVA: IZGRADNJA LOJALNIH POSETILACA KULTURNIM USTANOVAMA <i>Ezeni Brzovska, Snezana Ristevska-Jovanovska, Nikolina Palamidovska-Sterjadovska, Irena Bogoevska-Gavrilova</i>	632
---	-----

INOVACIONI PROCES: OD UKLJUČIVANJA KORISNIKA DO PRIMENE AI INNOVATION PROCESS: FROM USER ENGAGEMENT TOWARDS THE APPLICATION OF AI <i>Anđela Kresović, Radul Milutinović, Biljana Stošić</i>	642
---	-----

Upravljanje ljudskim resursima

ZAPOŠLJIVOST IT STRUČNJAKA I NJIHOVO ZADOVOLJSTVO SELEKCIJOM INTERVJUOM EMPLOYABILITY OF IT EXPERTS AND THEIR SATISFACTION WITH SELECTION INTERVIEW <i>Jovana Anđelić, Miloš Jevtić</i>	652
---	-----

ZELENO REGRUTOVANJE GREEN RECRUITMENT <i>Anja Knežević</i>	660
--	-----

UTICAJ INDIVIDUALNIH FAKTORA NA NAMERU STUDENATA DA KORISTE SISTEME E-UČENJA PERSONAL FACTORS IMPACTING STUDENTS' INTENTION TO USE E-LEARNING SYSTEMS <i>Slobodan Marić, Lazar Raković, Lena Đorđević Milutinović, Amra Kapo</i>	666
--	-----

MODELOVANJE STOPE NEZAPOSLENOSTI MLADIH PRIMENOM ARIMA METODOLOGIJE MODELING YOUTH UNEMPLOYMENT RATE USING ARIMA METHODOLOGY <i>Milovan Marković, Milica Maričić, Marina Ignjatović</i>	675
UPRAVLJANJE ISKUSTVOM KANDIDATA U FUNKCIJI PROCESA E-REGRUTACIJE MANAGING CANDIDATE EXPERIENCE IN FUNCTION OF E- RECRUITMENT PROCESS <i>Mila Miladinović, Jelena Anđelković Labrović, Nikola Petrović</i>	684
POVEZANOST TEORIJE AFEKTIVNOG VEZIVANJA I NAMERE NAPUŠTANJA ORGANIZACIJE THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTACHMENT THEORY AND TURNOVER INTENTION <i>Teodora Mišić, Jelena Anđelković Labrović, Ivana Kovačević, Stefan Komazec</i>	692
RAZVOJ MODELA KOMPETENCIJA GRAĐEVINSKOG INŽENJERA DEVELOPMENT OF THE CIVIL ENGINEER COMPETENCY MODEL <i>Aleksandra Obradović</i>	700

Upravljanje logistikom i lancima snabdevanja

UTICAJ PANDEMIJE COVID-19 NA LANCE SNABDEVANJA KAFOM IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON COFFEE SUPPLY CHAINS <i>Miloš Babić, Anđela Đorđević, Biljana Cvetić, Miloš Danilović</i>	710
SAVREMENO ROPSTVO U LANCIMA SNABDEVANJA MODERN SLAVERY IN SUPPLY CHAINS <i>Jana Jovanović, Jovana Krivokuća, Biljana Cvetić, Dragan Vasiljević</i>	721

Upravljanje marketingom i komunikacijama

NIJANSE ZELENE U KOZMETIČKOJ I MODNOJ INDUSTRIJI: PERSPEKTIVA POTROŠAČA SHADES OF GREEN IN THE COSMETIC AND FASHION INDUSTRY: A CONSUMER PERSPECTIVE <i>Milena Đaković, Milica Kostić-Stanković, Slavica Cicvarić Kostić</i>	730
ODREĐIVANJE VAŽNOSTI KRITERIJUMA UTICAJA NA KORISNIKE PRILIKOM GENERISANJA SADRŽAJA DETERMINATION OF THE SIGNIFICANCE OF IMPACT CRITERIA ON USERS WHEN CREATING CONTENT <i>Tamara Ilić, Milena Popović, Bisera Andrić Gušavac</i>	738
ZNAČAJ PREPOZNATLJIVOSTI BRENDA U KATEGORIZACIJI KLJUČNIH KUPACA THE IMPORTANCE OF BRAND RECOGNITION IN CATEGORIZATION OF KEY ACCOUNTS <i>Lara Jocić Šegrt, Branka Novčić Korać</i>	747
STRATEGIJA KOMUNIKACIJE ODRŽIVOSTI VISOKOOBRAZOVNIH INSTITUCIJA COMMUNICATION STRATEGY OF SUSTANABILITY IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS <i>Milica Kostić-Stanković, Vesna Damnjanović, Natalija Terzić</i>	755
MANAGING INFLUENCER MARKETING CAMPAIGNS: CHALLENGES FOR MARKETING PROFESSIONALS UPRAVLJANJE KAMPANJAMA INFLUENSER MARKETINGA: IZAZOVI ZA MARKETING MENADŽERE <i>Lola Maričić, Selena Stanojević, Tamara Vlastelica</i>	764
UTICAJ GREENWASHING-A NA PERCEPCIJU BRENDOVA U INDUSTRIJI BRZE MODE THE IMPACT OF GREENWASHING ON BRAND PERCEPTION IN THE FAST FASHION INDUSTRY <i>Lola Maričić, Selena Stanojević, Marija Jović</i>	773

PROMENE NA TRŽIŠTU MOBILNIH OPERATERA: IZAZOVI
REBRENDIRANJA 781
CHANGES IN THE MOBILE OPERATORS MARKET: THE
CHALLENGES OF REBRANDING
*Miljana Simić, Milan Okanović, Stefan Komazec, Ivan
Todorović*

EFEKTI KOMUNIKACIJE U JAVNOJ DIPLOMATIJI 789
POSREĐSTVOM DRUŠTVENIH MEDIJA
EFFECTS OF PUBLIC DIPLOMACY COMMUNICATION ON
SOCIAL MEDIA
Ivana Skočajić

Upravljanje poslovnim procesima

MENADŽMENT POSLOVNIH PERFORMANSI U UPRAVLJANJU 799
ORGANIZACIJOM: STUDIJA SLUČAJA ADOBE KOMPANIJE
BUSINESS PERFORMANCE MANAGEMENT IN
ORGANIZATIONAL MANAGEMENT: A CASE STUDY OF
ADOBE COMPANY
Lena Bogdanović

UTICAJ DIGITALIZACIJE NA POBOLJŠANJE PROCESA NA 806
PRIMERU BANKE
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON PROCESS
IMPROVEMENT AT THE EXAMPLE OF A BANK
Milica Grujić, Nemanja Minić

REDIZAJN POSLOVNOG MODELA U SEGMENTU KLJUČNIH 814
PROCESA: STUDIJA SLUČAJA
REDESIGN OF THE BUSINESS MODEL IN THE SEGMENT OF
KEY PROCESSES: A CASE STUDY
Hrastislav Karanović, Ivona Jovanović, Milan Jovanović

RAZVOJ MODELA ŽIVOTNOG CIKLUSA BPM-RPA 822
DEVELOPMENT OF THE BPM-RPA LIFECYCLE MODEL
Nemanja Tulimirović, Ivan Tomašević, Dragoslav Slović

Upravljanje proizvodnjom i uslugama

ZNAČAJ PODRŠKE EKOSISTEMA RAZVOJU SOCIJALNOG PREDUZETNIŠTVA U REPUBLICI SRBIJI THE IMPORTANCE OF ECOSYSTEM SUPPORT FOR SOCIAL ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN THE REPUBLIC OF SERBIA <i>Marija Bošković, Zoran Rakićević, Danica Lečić-Cvetković, Jasna Petković</i>	833
UTICAJ INTEGRALNOG PLANIRANJA OPERACIJA NA USPEŠNOST POSLOVANJA THE IMPACT OF INTEGRATED OPERATIONS PLANNING ON BUSINESS PERFORMANCE <i>Ana Cenić, Zoran Rakićević, Ognjen Anđelić, Danica Lečić- Cvetković</i>	842
UNAPREĐENJE USLUGA ŠPEDICIJE ROBE ŠIROKE POTROŠNJE PRIMENOM KPI IMPROVEMENT OF CONSUMER GOODS FREIGHT FORWARDING SERVICES BY APPLICATION OF KPI <i>Nikola Janković, Danica Lečić-Cvetković, Teodora Rajković</i>	852
PRIMENA KPI ZA UNAPREĐENJE UPRAVLJANJA PRODAJOM U MALOPRODAJNIM OBJEKTIMA IMPROVEMENT OF SALES MANAGEMENT IN RETAIL FACILITIES BY APPLICATION OF KPI <i>Isidora Nikolić, Danica Lečić-Cvetković, Teodora Rajković</i>	861
SPECIFIČNOSTI PLANIRANJA PROIZVODNJE U PREDUZEĆU IZ FARMACEUTSKE INDUSTRIJE SPECIFICITIES OF PRODUCTION PLANNING IN PHARMACEUTICAL INDUSTRY <i>Miodrag Radovanović, Zoran Rakićević, Biljana Ardelean</i>	870
DIGITALNI BLIZANAC: PRIMENA SAVREMENE TEHNOLOGIJE U PROIZVODNJI DIGITAL TWIN: APPLICATION OF MODERN TECHNOLOGY IN PRODUCTION <i>Teodora Rajković, Danica Lečić-Cvetković, Miljan Kalem</i>	879

Upravljanje projektima

UPRAVLJANJE PROJEKTNIM USPEHOM U DIGITALNOJ ERI: ANALIZA UTICAJA MS PROJECT-A NAVIGATING PROJECT SUCCESS IN THE DIGITAL ERA: A DEEP DIVE INTO THE INFLUENCE OF MS PROJECT <i>Tea Borozan, Golub Marković, Petar Stanimirović</i>	889
ANALIZA IZAZOVA PRIMENE AGILNOG PRISTUPA UPRAVLJANJA PROJEKTIMA U BANKARSKIM ORGANIZACIJAMA ANALYSIS OF THE CHALLENGES OF APPLICATION AN AGILE PROJECT MANAGEMENT APPROACH IN BANKING ORGANIZATIONS <i>Nikolina Ivančević, Dejan Petrović, Zorica Mitrović</i>	898
SPECIFIČNOSTI OCENE OPRAVDANOSTI ULAGANJA U PROJEKTE PROIZVODNJE VINA SPECIFIC OF PROJECT APPRAISAL OF WINE PRODUCTION PROJECTS <i>Luka Perović, Dejan Petrović, Marko Mihić</i>	907
PROJECT MANAGEMENT SOFTWARE: CATALYST OR CONSTRAINT? SOFTVERI ZA UPRAVLJANJE PROJEKTOM: KATALIZATORI ILI OGRANIČENJA? <i>Petar Stanimirović, Katarina Petrović, Tea Borozan, Milan Radojičić</i>	916
ANALIZA FAKTORA MOTIVACIJE ČLANOVA AGILNIH TIMOVA ANALYZING MOTIVATIONAL FACTORS OF AGILE TEAM MEMBERS <i>Olga Tošić, Ognjen Nikolić, Marija Kuzmanović</i>	925

**MODELOVANJE STOPE KORIŠĆENJA
DELJENOG SMEŠTAJA PRIMENOM
EKONOMETRIJSKIH METODA
MODELING USAGE RATE OF SHARED
ACCOMMODATION USING ECONOMETRIC
METHODS**

Nikola Drinjak¹, Milica Maričić², Marina Ignjatović³

¹Univerzitet u Beogradu-Fakultet organizacionih nauka, Beograd, Srbija,
ndrinjak01@yahoo.com

²Univerzitet u Beogradu-Fakultet organizacionih nauka, Beograd, Srbija,
milica.maricic@fon.bg.ac.rs

³Univerzitet u Beogradu-Fakultet organizacionih nauka, Beograd, Srbija,
marina.ignjatovic@fon.bg.ac.rs

Apstrakt: *Ekonomija deljenja predstavlja savremeni poslovni model koji omogućava pojedincima da korišćenjem online platformi iznajme određeni proizvod ili uslugu na određeno vreme, pod određenim uslovima i uz odgovarajuću cenu. Jedan od oblika ekonomije deljenja koji privlači pažnju kako javnosti, tako i donosilaca odluka je deljeni smeštaj. Studija slučaja sprovedena u ovom radu ima za cilj da ispita kako ekonomski, socijalni i bihejvioralni faktori utiču na stopu korišćenja deljenog smeštaja u različitim državama koristeći ekonometrijsko modelovanje. Studija je urađena na nivou Evrope na osnovu podataka iz 2019. godine. Rezultati pokazuju da na stopu korišćenja deljenog smeštaja statistički značajno utiče bruto domaći proizvod po glavi stanovnika, kao i učešće u online kupovini. Zaključak koji proističe je da u zemljama u kojima je stanovništvo naviklo da kupuje putem online platformi i ima veća primanja, u većoj meri učestvuje u konceptu deljenog smeštaja.*

Ključne reči: *Deljeni smeštaj, Ekonomija deljenja, Ekonomski, socijalni i bihejvioralni faktori, Ekonometrijske metode.*

Abstract: *Sharing economy is a contemporary business model that allows individuals to rent a certain product or service for a predefined period of time, under certain conditions and at an appropriate price via online platforms. One of the forms of sharing economy that is attracting the attention of both the public and decision makers is shared accommodation. The case study conducted in this paper examines how economic, social and behavioural factors influence the rate of shared accommodation usage in different countries using econometric modelling. The study was conducted at the European level based on data from 2019. The results show that the rate of use of shared accommodation is significantly influenced by gross domestic product per capita,*

as well as participation in online shopping. It can be concluded that in countries in which the population is used to buying through online platforms and has higher income is more prone to participating in the shared accommodation concept.

Key words: *Shared accommodation, Shared economy, Economic, social and behavioural factors, Econometric modelling.*

1. UVOD

Ekonomija deljenja predstavlja poslovni model kojim se opisuju digitalno kordinisane ekonomske aktivnosti gde potrošači dobijaju privremeni pristup proizvodima i uslugama (Bojković et al., 2022). Ovaj poslovni model omogućava potrošačima da koriste proizvode ili usluge drugih ljudi koje nisu u potpunosti iskorišćene (Zervas et al., 2017). Savremeno poslovanje je sa sobom donelo mnoge izazove, a upravo je prelazak na digitalno kordinisane aktivnosti aspekt koji se jasno može uočiti u okviru ekonomije deljenja (Maričić et al., 2023). Sve transakcije se odvijaju između velikog broja ljudi putem internet platformi, a sam koncept se bazira na deljenju resursa ograničenog kapaciteta što podstiče kreiranje novih usluga na tradicionalnom tržištu, kao i veći stepen iskorišćenosti postojećih resursa (Leismann et al., 2013). Na osnovu podataka koji su dobijeni u proteklih par godina može se videti značajan porast interesovanja i aktivnosti kada se govori o ekonomiji deljenja (Bojković et al., 2022). Iako se procenat pojedinaca koji učestvuju u ekonomiji povećava iz godine u godinu, kako u Evropi, tako i u Srbiji, i dalje je veliki procenat pojedinaca koji nisu upoznati sa konceptom i prednostima koje ovaj poslovni model pruža svim učesnicima (Živojinović et al., 2022). Najpoznatiji i najrasprostranjeniji oblici ekonomije deljenja su deljeni smeštaj i deljena mobilnost (PwC, 2015). Deljeni smeštaj i deljenja mobilnost stvaraju mogućnost za pojedince da rentiraju svoje neiskorišćene kapacitete, dok su korisnici platformi u stanju da jednostavno rezervišu smeštaj ili vožnju po cenama koje su češće niže nego u tradicionalnim sistemima. Kao kompanije koje su usvojile ove koncepte i uspešno uspostavile poslovanje jasno se izdvajaju kompanije Uber (deljene mobilnosti) i Airbnb (deljenje smeštaja). Kolika je rasprostranjenost korišćenja deljenog smeštaja možemo uvideti prema podacima kompanije Airbnb iz druge polovine 2021. godine gde je broj raspoloživih kapaciteta 6 miliona u preko 100 hiljada gradova širom sveta (Bojkovic et al., 2022).

Na nivo korišćenja ovih novih metoda utiču mnogobrojni faktori, dok su najčešće istraživani ekonomski, socijalni i ekološki (na primer Böcker i Meelen (2017)). Studija slučaja sprovedena u ovom radu ima za cilja da sagleda i ispita uticaj koji imaju ekonomski i socijalni faktori na stopu korišćenja deljenog smeštaja od strane korisnika primenom ekonometrijskog modelovanja, tačnije višestruke linearne regresije. Za model koji je ispitivan korišćeni su zvanični podaci koje objavljuje Eurostat iz 2019. godine za 30 Evropskih zemalja. Rad se sastoji iz četiri celine. U uvodnom delu su predstavljeni osnovni koncepti ekonomije deljenja, deljenog smeštaja, kao i ciljevi istraživanja. U poglavlju koje sledi sproveden je pregled literature i detaljnije je izvršena podela i pojašnjavanje faktora koji će biti korišćeni u okviru modela koji se sagledava. U

trećem delu su objašnjeni prikupljeni podaci, sprovedena je njihova deskriptivna analiza, kao i samo ekonometrijsko modelovanje. Poslednji deo prikazuje zaključke do kojih se došlo na osnovu dobijenih rezultata, implikacije sa menadžerskog aspekta koje mogu proisteći, kao i pravce budućih istraživanja na ovu i povezane teme.

2. PREGLED LITERATURE

U okviru ovog segmenta rada izvršen je osvrt na ekonomske, socijalne i bihevioralne faktore koji su u prethodnoj literaturi označeni kao faktori koji utiču na učešće u ekonomiji deljenja, bilo smeštaja, bilo mobilnosti.

Hsiao i saradnici (2018) su istraživali da li i na koji način demografski i ekonomski faktori utiču na učešće u ekonomiji deljenja. Rezultati njihovog istraživanja su pokazali da je starost negativno korelisana sa spremnošću da se plati za usluge ekonomije deljenja, a takođe i da viši nivoi prihoda i viši nivoi obrazovanja nemaju uticaja na učešće u ovom poslovnom modelu. U nešto novijoj studiji, Davlembayeva i saradnici (2020) su pokazali da starost ispitanika, nivo primanja, kao i prethodno učešće u ekonomiji deljenja, statistički značajno utiče na paterne ponašanja vezane za buduće učešće u ekonomiji deljenja. Sa druge strane, Angelovska i saradnici (2020) su u istraživanju pokazali da su demografski faktori, pol i starost, statistički značajni prediktori učešća u ekonomiji deljenja kao provajder, dok isto ne važi za nivo primanja i stepen stručne spreme. Istraživanje koje su sprovedli Kowalczyk-Anioł i saradnici (2021) se fokusiralo na učesnike u ekonomiji deljenja u Poljskoj. Njihovi rezultati su ukazali da mlađa populacija učestvuje u ekonomiji deljenja više nego starija.

Böcker i Meelen (2017) su analizirali povezanost između socio-demografskih karakteristika ispitanika i različitih motiva za učešće u ekonomiji deljenja. Oni su pokazali da su grupe ispitanika sa srednjim i višim prihodima manje ekonomski motivisane da učestvuju u ekonomiji deljenja od grupa sa nižim prihodima. Takođe, ukazuju da to da su grupe sa srednjim i visokim prihodima manje socijalno motivisane. Na kraju navode da tip domaćinstva nema značajan uticaj na motivaciju za učešće u ekonomiji deljenja. U literaturi na ovu temu su veoma česti konceptualni modeli koji istražuju međuzavisnost između faktora kao što su percipirani ekonomski benefiti, percipirani socijalni benefiti, percipirani ekološki benefiti, reputacija provajdera, poverenje u platformu, poverenje u provajdera i učešća u ekonomiji deljenja (na primer Sung et al. (2018) i Yang et al. (2019)).

Sprovedeni pregled literature pokazuje da još uvek ne postoji jedinstven stav o tome koji tačno ekonomski, socijalni i bihevioralni faktori utiču na učešće u ekonomiji deljenja, da dobijeni rezultati u određenoj meri zavise i od tržišta na kome je istraživanje sprovedeno i da su potrebna dalja istraživanja u oblasti.

3. STUDIJA SLUČAJA

3.1 OPIS REGRESIONOG MODELA

Regresioni model kreiran u ovom istraživanju ima za cilj da modeluje procenat populacije koja učestvuje u ekonomiji deljenja smeštaja. Zavisna varijabla u modelu je indikator *sharedaccparticipation* iz anketnog istraživanja o upotrebi IKT od strane pojedinaca i u domaćinstvima (*ICT usage in households and by individuals (isoc_i)*) koji pokazuje procenat pojedinaca koji su koristili bilo koji veb sajt ili aplikaciju kako bi rezervisali smeštaj od drugog pojedinca.

Nezavisne varijable u modelu su podeljene u ekonomske, socijalne i bihevioralne faktore. Kada su u pitanju ekonomski faktori posmatrana su dva indikatora:

- *gdppercap* → *Real GDP per capita* → Odnos stvarnog bruto domaćeg proizvoda i prosečnog nivoa populacije
- *incdistr* → *Income distribution* → Odnos raspodele prihoda → Odnos prihoda koji ostvaruje 20% pojedinaca koji imaju najveća primanja i 20% onih koji imaju najmanja primanja

Socijalni faktori obuhvaćeni modelom su:

- *educationproportion* → Population by educational attainment level, sex and age → Procenat populacije na osnovu nivoa obrazovanja, pola i godina → Osobe oba pola od 15 do 64 godine koje imaju nizak stepen obrazovanja
- *avghouseize* → Average household size → Prosečan broj ljudi u domaćinstvu → Pokazatelj koliko pojedinaca čini jedno domaćinstvo
- *ageproportion* → Distribution of population by sex and age → Procenat raspodele stanovništva na osnovu pola i godišta → Indikator obuhvata procenat populacije u rasponu od 25 do 64 godine muškog i ženskog pola

Dok su u poslednjoj grupi faktora, u grupi bihevioralnih faktora, posmatrana takođe tri indikatora:

- *internetusage* → Internet use: finding information about goods and services → Procenat pojedinaca koji putem interneta pronalaze informacije o proizvodima i uslugama
- *internetpurchase* → Internet purchases by individuals → Procenat pojedinaca koji su izvršili internet kupovinu u poslednja tri meseca
- *tourismparticipation* → Persons participating in tourism for personal purposes by duration of the stay and destination → Procenat populacije koji na godišnjem nivou turistički provede jednu do tri noći bilo gde van svoje zemlje

Podaci o svim indikatorima preuzeti iz javno dostupnih baza Eurostat-a (Eurostat, 2023) za 2019. godinu. Posmatrani su podaci za sve raspoložive zemlje. Zbog nedostajućih podataka iz analize je isključeno nekoliko Evropskih zemalja (Island, Bosna i

Hercegovina, kao i Ujedinjeno Kraljevstvo). Za kreiranje ekonometrijskog modela korišćena je višestruka linearna regresija.

3.2 DESKRIPTIVNA STATISTIKA

U ovom odeljku prikazana je deskriptivna analiza indikatora koji čine model. Tabela sa detaljnim rezultatima je prikazana u Tabeli 1. Kao što je ranije navedeno podaci koji su korišćeni su iz 2019. godine, a merne jedinice indikatora obuhvataju tri kategorije : procenti, racio broj i prosečna vrednost. Može se zaključiti da na evropskom nivou, u proseku, veliki procenat pojedinaca koristi internet kako bi pronašao informacije (72.97%), kao i da veliki procenat pojedinaca kupuje preko interneta (44.11%) i putuje (46.99%). Međutim, visoka standardna devijacija ukazuje da između zemalja postoje velike razlike u izmerenim vrednostima. U slučaju ekonomskih faktora, takođe je uočena visoka standardna devijacija, što ukazuje na ekonomsku nejednakost unutar Evrope. Socijalni indikatori ukazuju da je veličina domaćinstva ujednačena širom Evrope i da je ona u proseku 2.47 članova. Takođe, u proseku, stepen nisko obrazovanog stanovništva u Evropi je čak 22.88%

Tabela 1: Deskriptivna statistika indikatora korišćenih u istraživanju

Indikator	Minimum	Maximum	Srednja vrednost	Standardna devijacija	Medijana
<i>internetusage</i>	41.99	95.16	72.97	13.12	73.82
<i>internetpurchase</i>	5.21	74.61	44.11	19.32	44.79
<i>tourismparticipation</i>	11.40	82.43	46.99	20.58	47.55
<i>incdistr</i>	3.34	8.10	4.96	1.22	4.75
<i>gdppercap</i>	0.20	4.90	2.56	1.54	2.60
<i>educationproportion</i>	11.10	47.60	22.88	8.59	21.25
<i>avghousize</i>	2.00	3.70	2.47	0.44	2.30
<i>ageproportion</i>	37.30	45.70	41.20	2.07	40.60
<i>sharedaccparticipation</i>	1.74	29.43	9.95	7.19	8.12

Izvor: Analiza autora

3.2 MODELOVANJE STOPE KORIŠĆENJA DELJENOG SMEŠTAJA

Sledeći korak u analizi podrazumevao je sprovođenje višestruke linearne regresije. Dobijeni ocenjeni regresioni koeficijenti inicijalnog modela su prikazani u Tabeli 2. U tabeli su prikazane ocenjene vrednosti koeficijenata (B), kao i vrednost statistike (t). Zaključuje se da su u inicijalnom modelu samo dva indikatora statistički značajni prediktori stope učešća u ekonomiji deljenja, a to su učešće u online kupovini (*internetpurchase*) i realni BDP po glavi stanovnika (*gdppercap*). Nadalje, rezultati ukazuju da model nije statistički značajan ($F=1.596$, $p>0.05$), kao i da je procenat objašnjenog varijabiliteta u modelu nizak i iznosi 14.1%. Na osnovu prethodno navedenog može se zaključiti da je potrebno korigovati model.

Tabela 2: Ocenjeni regresioni koeficijenti inicijalnog modela

Statistika	Element modela				
	c	internetusage	internetpurchase	incdistr	gdppercap
β	-56.713	-0.063	0.491	0.484	3.554
t	-1.623	-0.36	2.848*	0.309	2.265*
Statistika	Element modela				
	avghouseize	educationproportion	ageproportion	tourismparticipation	
β	-0.38	0.201	0.846	-0.027	
t	-0.058	1.037	1.012	-0.211	

Napomena: * $p < 0.05$

Izvor: Analiza autora

Kako bi se izvršilo redefinisavanje inicijalnog modela primenjena je Backwards metoda regresije koja iz modela, postepeno, prema statističkoj značajnosti, isključuje nezavisne promenljive, sve dok u modelu ne preostanu samo one promenljive koje su statistički značajne. Model koji je odabran za prikazivanje je model tri, iz razloga što je on prvi među modelima koji pokazuje statističku značajnost, a sadrži najveći broj prediktora tj. metoda je isključila najmanji mogući broj promenljivih iz dalje analize. Dobijeni ocenjeni regresioni koeficijenti inicijalnog modela su prikazani u Tabeli 3.

Tabela 3: Ocenjeni regresioni koeficijenti finalnog modela

Statistika	Element modela				
	c	internetusage	internetpurchase	incdistr	gdppercap
β	-56.318	-0.074	0.483	0.496	3.643
t	-1.689	-0.461	3.092**	0.359	2.654*
Statistika	Element modela				
	educationproportion	ageproportion			
β	0.217	0.796			
t	1.310	1.292			

Napomena: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

Izvor: Analiza autora

Ocenjeni regresioni koeficijenti finalnog modela pokazuju da su i dalje, pojedinačno, samo dva indikatora statistički značajna u modelu (internetpurchase i gdppercap). Međutim, F statistika je sada statistički značajna ($F=2.721$, $p < 0.05$), tako da se kreirani model može koristiti za dalja razmatranja. Vrednost podešenog koeficijenta determinacije je takođe povećana, sa 14.1% na 21.4%, što dodatno ukazuje na poboljšanje kvaliteta modela.

4. DISKUSIJA I ZAKLJUČAK

Sprovođenje prikazane studije doprinelo je sagledavanju koji socijalni, ekonomski i bihejvioralni faktori i na koji način utiču na stopu korišćenja deljenog smeštaja. Na osnovu dobijenih rezultata mogu se posebno izdvojiti jedan bihejvioralni i jedan ekonomski faktor koji pokazuju pojedinačni statistički značajan uticaj, a to su učešće u online kupovini (internetpurchase) i realni BDP po glavi stanovnika (gdppercap). Vrednost ocenjenog koeficijenta koji stoji uz faktor internetpurchase govori da što je

veći broj kupovina koje obave pojedinci to će biti veći i procenat pojedinaca koji će koristiti bilo koji veb sajt ili aplikaciju kako bi rezervisali smeštaj od drugog pojedinca. Drugi faktor se može protumačiti po istom principu i može se zaključiti da što je veći realni BDP po glavi stanovnika to će biti veći procenat pojedinaca koji će koristiti bilo koji veb sajt ili aplikaciju kako bi rezervisali smeštaj od drugog pojedinca. Drugačije rečeno, u zemljama u kojima je stanovništvo naviklo da kupuje putem online platformi i ima veća primanja, u većoj meri će se opredeliti za korišćenje deljenog smeštaja. Ako bi se izvršilo poređenje rezultata i zaključaka dobijenih u ovoj studiji sa studijama koje su sprovodili kako Davlembayeva i saradnici (2020) tako i Böcker i Meelen (2017) može se uočiti povezanost.

Sprovedeno istraživanje pokazuje da modelovanje stope korišćenja deljenog smeštaja nije ni malo jednostavan zadatak. Od inicijalno odabranih osam indikatora, dva su isključena iz modela, dok su samo dva imala pojedinačni statistički značajan uticaj. Odatle sledi da detaljnije razumevanje učešća u ekonomiji deljenja zahteva uključivanje mnogobrojnih drugih aspekata koji ovim istraživanjem nisu obuhvaćeni. Aspekti koji mogu biti uključeni u dalje analize su poverenje i bezbednost (Živojinović & Zornić, 2022), cena, način formiranja cene, čistoća i drugi (Bojković et al., 2019).

Rezultate istraživanja treba tumačiti imajući u vidu ograničenja. Prvo ograničenje se ogleda u tome što su posmatrani podaci na nivou država, a ne na nivou pojedinca. Drugo ograničenje je vezano za same podatke nad kojima je analiza sprovedena i odnose se na period pre pandemije virusa COVID-19. Pretpostavlja se da je trenutno stanje na tržištu ekonomije deljenja povoljnije. Uprkos tome, rezultati ovog istraživanja mogu doprineti boljem razumevanju ekonomije deljenja smeštaja na evropskom nivou.

Zahvalnica: Istraživanje je sprovedeno uz podršku Fonda za nauku Republike Srbije - Science Fund of the Republic of Serbia, Broj projekta: 7523041, Postavljanje osnova za jačanje kapaciteta zajednice ekonomije deljenja u Srbiji – PANACEA.

LITERATURA

- Angelovska, J., Čeh Časni, A., & Lutz, C. (2020). Turning consumers into providers in the sharing economy: Exploring the impact of demographics and motives. *Ekonomska misao i praksa*, 29(1), 79-100.
- Böcker, L., & Meelen, T. (2017). Sharing for people, planet or profit? Analysing motivations for intended sharing economy participation. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 23, 28-39. <https://doi.org/10.1016/j.eist.2016.09.004>
- Bojković, N. et al. (2022). Ekonomija deljenja karakteristike, poslovni modeli, primeri platformi i razvojni izazovi. Dostupno na: <https://panacea-ideje.rs/izvestaji-projekta-panacea/>
- Bojković, N., Jeremić, V., Petrović, M., & Tica, S. (2019). Preferences for car sharing service attributes among university students. *Journal of East European*

- Management Studies, 24(4), 636-653. <https://doi.org/10.5771/0949-6181-2019-4-636>
- Davlembayeva, D., Papagiannidis, S., & Alamanos, E. (2020). Sharing economy: Studying the social and psychological factors and the outcomes of social exchange. *Technological Forecasting and Social Change*, 158, 120143. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120143>
- Eurostat. (2023). Eurostat homepage. Dostupno na: <https://ec.europa.eu/eurostat>
- Hsiao, J. C. Y., Moser, C., Schoenebeck, S., & Dillahunt, T. R. (2018, June). The role of demographics, trust, computer self-efficacy, and ease of use in the sharing economy. In *Proceedings of the 1st ACM SIGCAS Conference on Computing and Sustainable Societies* (pp. 1-11). <https://doi.org/10.1145/3209811.3209816>
- Kowalczyk-Anioł, J., Łaskiewicz, E., & Warwas, I. (2021). Is the sharing economy inclusive? The age-related segmentation of Polish inhabitants from the perspective of the sharing economy in tourism. *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, Online first, 1-21. <https://doi.org/10.1080/13511610.2021.1964347>
- Leismann, K., Schmitt, M., Rohn, H., & Baedeker, C. (2013). Collaborative consumption: towards a resource-saving consumption culture. *Resources*, 2(3), 184-203. <https://doi.org/10.3390/resources2030184>
- Maričić, M., Uskoković, V., & Jeremic, V. (2023). Digital business system of sharing economy: How can European countries be segmented?. In *E-business technologies conference proceedings* (Vol. 3, No. 1, pp. 9-14).
- PwC (2015). The sharing economy: consumer intelligence series. Dostupno na: <http://www.pwc.com/us/en/industry/entertainment-media/publications/consumer-intelligence-series/assets/pwc-cis-sharing-economy.pdf> pristupljeno 10.09.2023.
- Sung, E., Kim, H., & Lee, D. (2018). Why do people consume and provide sharing economy accommodation?—A sustainability perspective. *Sustainability*, 10(6), 2072. <https://doi.org/10.3390/su10062072>
- Yang, S. B., Lee, K., Lee, H., & Koo, C. (2019). In Airbnb we trust: Understanding consumers' trust-attachment building mechanisms in the sharing economy. *International Journal of Hospitality Management*, 83, 198-209. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2018.10.016>
- Zervas, G., Proserpio, D., & Byers, J. W. (2017). The rise of the sharing economy: Estimating the impact of Airbnb on the hotel industry. *Journal of marketing research*, 54(5), 687-705. <https://doi.org/10.1509/jmr.15.0204>
- Živojinović, T. et al. (2022). Mapiranje zajednice ekonomije deljenja u Srbiji: korisnici, platforme i provajderi. Dostupno na: <https://panacea-ideje.rs/izvestaji-projekta-panacea/>
- Živojinović, T., & Zornić, N. (2022). Anticipating the impact of sharing economy drivers on consumer intention for using a sharing economy service. *JEEMS Journal of East European Management Studies*, 27(2), 233-258. <https://doi.org/10.5771/0949-6181-2022-2>